

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 1. Quid est Juramentum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

facta sub conditione: *si nolit prius votum implere.* Excipit Reginaldus si commutatio facta sit in melius, & acceptata à voven-
te, eo quod acceptatio talis commutationis
vim habeat novi voti, quo acceptans obli-
gavit se ad reddendum Deo aliquid meli-
us, quam antea voverat. Unde implere
prius, esset commutare votum ex meliori
in minus bonum, quod non licet privata
auctoritate, & sine justa causa. 3. Si opus
subrogatum fiat impossibile, vel indifferens,
juxta multos vovens non tenetur implere
prius, etiamsi possit; quia hujus obligatio
per Commutationem extincta est: obliga-
tio autem exticta, praesertim quæ propria
voluntate suspecta est, non reviviscit, nisi
propria voluntate iterum assumatur. Sed
num dici potest commutatio facta fuisse
sub hac tacita conditione, ut tunc prius
impleatur, si moraliter possit impleri?

CAPUT IV.

De Juramento.

Q. 1. *Quid est Juramentum?*

Resp. Est attestatio Dei, seu invocatio
Dei in testimonium. Unde jurare est De-
um invocare, seu assumere in testem, non
quidem, ut hic & nunc veritatem aliquo
miraculo testetur, hoc enim esset tentare

Oo 4 De-

Deum, sed quando & quomodo ei placuerit, sive in hac vita, sive in altera, quando illuminabit abscondita tenebrarum, & manifestabit consilia cordium.

Hinc juramentum differt ab Adjuratione, quæ est actus, quo quis alterum rogat, vel ei præcipit aliquid per Deum : ut scilicet ejus timore, reverentia, vel amore cogatur, aut permoveatur ad aliquid agendum, vel non agendum, ut illud i. Thess. 5.
adjuro vos per Dominum, ut legatur Epistola hæc.

Ad juramentum duo *ex communi* requiruntur, 1. Intentio saltem virtualis jurandi, seu Deum in testem assumendi; nam juramentum debet esse actus humanus, quatenus juramentum est, ac proinde ab intentione jurandi proficiuntur: alias qui præcisè recitat verba jurandi solùm ex intentione docendi, juraret. 2. Locutio, qua Deus in testem advocetur. Quæ locutio non solùm in verbis consistit, sed etiam in quovis signo, quo exprimitur Dei invocatio, v. g. nutu, contactu Evangelii, elevatione manūs, &c. quando hæc fiunt ex intentione jurandi. Imò illa locutio potest esse merè interna, & sic juramentum potest esse merè internum.

Hinc 1. Modi loquendi, quibus Deus in testem non adducitur, non sunt jura menta, ut cùm dicitur. *Tam verum est, quam sol lucet, quam loquer, &c.* Juraret tamen, qui

qui animum habens Deum ut testem invocandi, adhiberet verba, vel alia signa, quæ alioqui de se talem juramenti significandi vim non habent, ut si cum intentione jurandi diceret: *in veritate hoc faciam*, ut notat Sanchez. Hæc verò locutio, tam verum est, quam Deus existit, vel quam Christus est in Eucharistia, est blasphemia, si loquens intendat significare tantam esse in suo dicto certitudinem, quanta est in ea veritate Fidei: sed non est juramentum, nisi per hæc verba intendat adducere Deum in testem.

2. *Certissime, sine dubio, in veritate, & similes locutiones non sunt juramenta: secùs si dicatur, in veritate Dei vel Christi.*

3. *Ex communi*, non sunt ordinariè juramenta hæ formulæ, *in fide mea, per fidem meam*, quia ordinariè accipiuntur de fide seu fidelitate humana, sine ullo respectu ad Deum. Unde nemo prudens putat, sibi esse rem juramento confirmatam ob hanc solam locutionem. Item juxta multos, istæ *in conscientia, super vel per means conscientiam*: quia saltem apud Doctos, significant solum hominem loqui ex veritatis notitia, ex conscientiæ dictamine. Azor tamen dicit, plerosque sentire, iis contineri vim juramenti. *Ex communi*, non sunt ordinariè juramenta hæ formulæ. *In fide boni viri, in fide boni Christiani, vel Sacerdotis*; quia, ut ordinariè accipiuntur,

tur, significant rem asseri, vel promitti ea fidelitate, & veritate, quam debet habere vir probus, Christianus, Sacerdos, ut ordinariè accipiuntur; nam tunc Deus non adducitur in testem. Ab iis tamen abstinentium est ob scandalum; nam non omnes ita hæc verba intelligunt, & sunt juramenta apud eos, qui existimant esse. Si autem per fidem meam, per fidem boni Christiani, &c. intelligatur fides divina, erit juramentum; qui enim dicit: *per fidem divinam, vel veritatem Dei,* censentur Deum illius auctorem in testem adducere. Quare rudes interrogandi sunt, an per illas formulas intenderint, Deum in testem advo-
care, & omnes ab his avocandi sunt.

4. In istis locutionibus, *Deus scit, coram Deo loquor, Deus videt conscientiam meam,* spectanda est intentio loquentis; nam si narrativè solum proferantur sine intentione jurandi, non sunt juramenta; quia propriè ille non jurat, qui testimonium Dei non implorat ut exhibendum: secùs, si invocativè usurpentur.

5. Istæ locutiones, *abnego Deum, per mortem, per ventrem, per caput Dei,* sunt potius blasphemiae, quam juramenta.

6. In omnibus modis loquendi habenda est ratio usus, & spectandæ sunt circumstantiæ, & intentio loquentis; nam juramentum est, si adhibeantur quævis verba, vel signa cum intentione jurandi, ut docent

Sua-

Suarez, Azor, Sanchez & alii, et si illa jura-
menti significandi vim non habeant; nam
tunc per verba illa quæcunque sint, vult
assumere Deum in testem. In dubio de
ejus intentione judicari debet secundum
communem verborum, quibus usus est, ac-
ceptionem.

Q. 2. *Quotuplex est Juramentum?*

Resp. Juramentum dividitur 1. In ex-
plicitum, quo Dei testimonium expressè in-
vocatur, dicendo, v. g. *Deum testor: Juro*
per Deum: per Deum ita est: Deum testem
invoco, &c. & implicitum, quo implicitè
solum Deus adducitur in testem, ut *per De-*
um: Vivit Deus. hoc est, per vitam Dei,
seu per Deum viventem: vel cum quis ju-
rat per Creaturas nobiliores, in quibus Dei
potentia, vel alia perfectio specialiter elu-
cet, vel quæ habent specialem relationem
ad Deum; tunc enim earum author tan-
quam in illis representatus seu præfens cen-
setur in testem adduci, ut si dicas, *juro per*
Cœlum, per Terram, per Templum, per
Evangelium, per fidem Christianam, &c.
Item *per Sanctos* intuitu Dei, qui in eis pe-
culiari modo habitat, & virtutem ac veri-
tatem ostendit. Vel *per meam animam,*
in anima mea, nam Deus in anima ratio-
nali specialiter splendet tanquam in imagi-
ne, proindeque censetur Deus in eis splen-
dens